

Azon a nyárutón berepültek a szobába a darazsak. Pontosan a feje fölött, a fődém és a fal közötti résen. Egyesével-kettesével érkeztek az első napsugarakkal. Aztán rajzottak tízesével. Lenke, aki egy szúnyogot sem bírt

80 Lázár Júlia

A RÉŚ

agyoncsapni, most hozta a gyilkos szert. Amikor gyerekkorában egy családi kiránduláson megcsípte a darázs, nagy futkosás kezdődött, sokáig borogatták a tarkóját. Az ijedelem nagyobb lehetett, mint a baj.

Most nem félt, csak képzelődött. Viszolygott a csíkos, szőrös hát érintésétől, látta magát feküdni az ágyon, a takaró lecsúszott róla, ahogy szokott, a fél arcán, a hátán, a lábán, karján sűrű rajokban a darazsak. És nem a fulánk, a csípés, a fájdalom aggasztotta, hanem az illetéktelen, a viszolyogtató érintés. Az idegenség.

A napot szerethették, mert éjszaka egyáltalán nem jöttek, hajnalban pedig rá sem hederítve a fekvő áldozatra, a függönyre repültek. Tíz-tíz-kettőt fújt le egyszerre. Egy nap alatt átlagosan százat söpört személtlapátra. A nagy, szőrös testeket meggömböltette a haláltusa.

A tóban, odabenn, a mélyben, hanyattfeküdt, és nézte a napot. Úgy megörült a közeledő kék szitakötőnek, hogy majdnem elsüllyedt. Évek óta nem látott itt szitakötőt. Az ember pusztíthatta el a gyilkos szereivel. Visszanyerte a lélekjelenlétét, és a szitakötő felé, a nap felé nyújtotta a lábát. A szitakötő tétovázás nélkül leszállt. A tó közepén egy tisztáson jártak, közel a nádashoz, akadt volna bőven pihenőhelye. Nézték egymást. Lenke fázott. Lerázta a lábáról a kékséget, és úszott tovább. A szitakötő fölötté repült. Mintha mondani akarna valamit. Amikor megállt pihenni, elnyúlt a vízen, a szitakötő megint rajta kötött ki.

Lenke mindig úgy képzelte, ezek a szótlán vagy számára érthetetlen nyelvet beszélő létezők, fák, bokrok, sirályok, szitakötők, többet tudnak nála. Ő, aki önmagán nem viselte el a színeket, szerette a tarkaságukat. Amikor a szitakötők hosszú évekre eltűntek a tó közeléből, Lenke is eltűnt. Behúzódott önmagába.

Amikor újra megpillantotta az első példányokat, elhűlt, milyen barnák, hogy megnőttek. Mintha tűzben-vízben edzette volna őket valaki. Elmoszatosodott a színük. Ő is így változott volna? Megnőtt és megkopott?

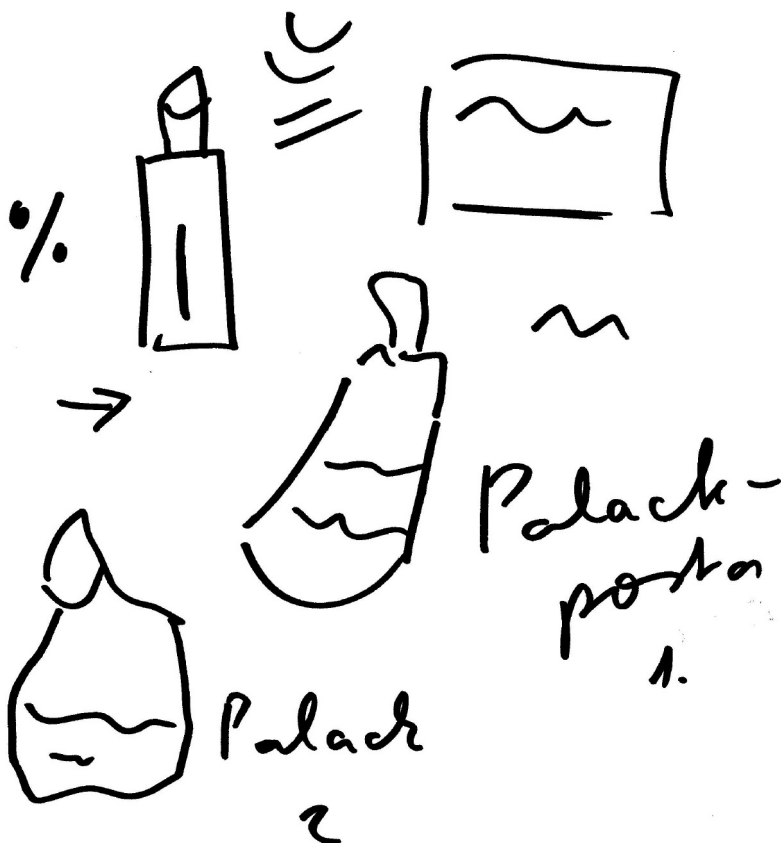
A kék szitakötőtől visszacapott valamit, amiről azt se tudta, hogy elvesztette.

Darázmészárlás közben törte a fejét. Miért ő, miért ott, miért akkor? Miért tudta megtenni, amit korábban nem? A darazsak lépték át a határt vagy ő?

Magát féltette vagy a szomszéd szobában alvó fiát? Bárkit is féltett, miért nem sikoltozott inkább, és bízta másra a megoldást? Milyen szép lenne, ha kisikoltozhatná magából, amitől fél, ami fáj, amivel birkózik. Ha ledobhatná végre a válláról a sziklát, ha megállhatna, és engedhetné, történjen, aminek történnie kell. Ha biztos lehetne benne, hogy már kiürült mögötte az út, csak sikoltozna és gurulna, zúdulna sziklástól lefelé.

Kaleidontórip

Hét arletoz:

A TENGER

82 Lenke nem volt jó ember. Vagy nem tartotta magát annak. Nem érette, nem is érdekelte, mások mit akarnak ezzel az ő jóságával. Szemlélő maradt és mégsem. Az egészért nem, de a részért vállalta a felelősséget. Vagy mégsem, vagy akkor nem.

Ő volt húsz, János huszonkét éves. Már a repülőtéren kiszúrták egymást. A fiú átható tekintetében nem lehetett nem meglátni a sebzett állapot könyörgését. Kiderült, hogy egy helyre utaznak, egy tengerparti szanatóriumba, ahol a fehér házak nyitott ablakán át hallani a tenger morajlását, ahol mindenkinek a tüdeje beteg, és mindenki élni akar.

Lenke abban az évben majdnem meghalt. Nem evett és nem kapott levegőt. Pedig nem történt semmi. A szülei válófélben, de voltak, ő boldog és sikeres egyetemista, mégsem tetszett neki a világ, amire kislánykorának mesevilágából – megkésve – ébredt.

Fogyott és fuldoklott. Aztán – az anyja kérésére, és hogy legalább magyarázkodni ne kelljen – hagyta, hogy gyakoroljanak rajta „tudós orvosok”. A lelke szerencsére senkit nem érdekelt, a testét helyrehozták. Közben összebárátkozott egy intézeti gyerekkel, és egy egész hétvégére kivitte, járta vele a várost, megetette, mesélni hagyta. Többet nem tehetett érte, de legalább elszégyellte magát, csodálta a nála fiatalabbat, a nehezebb sorsút, az életerejéért.

Jánossal napokig csak nézték egymást. Lenke nem tudott nem bele-nézni a vad, mindig izzó szemébe. Közben mániákusan úszott. A tizenhat fokos, medúzás vízben is úszott, úszott, úszott. Izgatta, húzta magába a mélység. Egyedül volt, senki nem szerette a hideg vizet, nem vigyázott rá parti őrség. Szabad volt, úszott befelé, míg minden apró csontocskája át nem húlt, ki nem okáta magából azt az önemésztő tüzet, ami a szárazföldön átjárta. Aztán visszafordult. Mindig vissza.

Ugrált a parti köveken. János utána.

– Hova mész? – kérdezte a fiú.

– Látod. Előre – mondta Lenke.

Az izgalmasnak ígérkező párbeszédet egy fákkal, bokrokkal szegélyezett ösvényen folytatták.

– Van két barátom, Mi vagyunk a RAK.

– Igen?

– Rettegett Anarchisták Klubja.

Lenke túl volt már Dosztojevskijen, beleértve az Ördögöket, és nem szimpatizált az anarchistákkal.

– Miért csináljátok? És mit akartok?

– Még nem tudjuk. Szétrobbantani ezt a hazugságokkal bélelt világot.

Aztán átfogta Lenke vállát, mintha meg akarná csókolni. Lenke még nem csókolta meg soha senkit. Ijedten hátralépett. Egyik dolog nem következett a másiktól. Semmi nem zavarta jobban, mint az, hogy amikor végre hinni próbált valaki szavainak, azokra rögtön rácaffolt a tett. Aki világot akar robbantani, az ne csókolózzon. Vagy ne vele.

83

Ez a nyár már csak így sikerült. A hetvenéves Matyi bácsi volt a másik, aki csókot kért tőle. Kedves, nagypapás bókokat mondott hozzá. Teltek a hetek. Úszott, beszélt Jánossal, hallgatta az ablakon beáradó tengert és kiáradó Debussyt, barátokra talált, és a napfényes tengerparton egyre kevésbé vonzotta az anarchia. – Apró hópelyhek, Lenke – mondta Matyi bácsi. – A legtöbbet ezek számítanak: az élet apró örömei. – János rászólt Lenkére: – Miért nem csókolod már meg, ha anynyira akarja? Ki tudja, meddig él még?

Így adta Lenke élete első csókját Matyi bácsinak.

Jánossal nem akart találkozni. Unta az anarchiát. Alig egy-két hónap telt el azután, hogy hazaértek, amikor az egyetemi büfébe, ahol Lenke éppen Mackó sajtot és kávét ebédelt, belépett egy Jánoshoz kísértetiesen hasonló figura. Vékony, szemüveges, vad tekintetű. Egyenesen hozzá lépett, és azt mondta, János meghalt. Nem öngyilkosság, rohama volt, későn ért az orvos. A temetés két nap múlva.

Lenke elment, pedig alig ismerte Jánost. Egy fának támasztotta a hátát, hideg volt már, eltakarta a kék télikabátja. Szemben vele a gyászoló rokonság. Síró férfi, széteső arc, talán az apa. Tudta, hogy ő a bűnös, és nincs itt helye, az apával, a rokonokkal szemben, akik mindjárt hazamennek, tovább sírnak, esznek és isznak hozzá, megvisszatalják egymást és felejtenek. Tudta, hogy bűnös, miközben nem bűnös, tudta, hogy tengerparti követ nem érinthet többé a lába anélkül, hogy János ne lépkedne a nyomában.